לא קדושין כו'. והא דלא חשיב נרבע ומוקצה ואתנן ומחיר משום דהנהו קדושין ומקדישין כדמוכח בתוספתא (דתמורה פ"ד): **רבי** אליעזר גר' *במשנתינו וכן בההיא דאין מטמא בגדים (ג)וההיא דלא קדושין ולא מקדישין בבכורות (דף מג.) ובתמורה (דף יא.):

הכלאים וטרפה ויוצא דופן טומטום ואנדרוגינוס לא קדושין ולא מקדשין ואמר שמואל לא *קדושין בתמורה ולא מקדשין בעושה תמורה ש"מ: ר' אליעזר אומר חייבין עליו סקילה כזכר: תניא א"ר כשהלכתי ללמוד תורה אצל ר' אליעזר בן שמוע חברו עלי תלמידיו כתרנגולים של בית בוקיא ולא הניחוני ללמוד אלא דבר אחד במשנתינו רבי אליעזר אומר אנדרוגינוס חייבין עליו סקילה כזכר:

הדרן עלך הערל

*יש מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן, מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן, מותרות לאלו ולאלו, ואסורות לאלו ולאלו. אלו מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן כהן הדיוט שנשא את האלמנה ויש לו אח כ"ג, חלל שנשא כשרה ויש לו אח כשר, ישראל שנשא בת ישראל ויש לו אח ממזר, ממזר שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן. אלו מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן כ"ג שקידש את האלמנה ויש לו אח כהן הדיוט, כשר שנשא חללה ויש לו אח חלל, ישראל שנשא ממזרת ויש לו אח ממזר, ממזר שנשא בת ישראל ויש לו אח ישראל מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן. אלו אסורות לאלו ולאלו כהן גדול שנשא את האלמנה ויש לו אח כהן גדול או כהן הדיוט, כשר שנשא חללה ויש לו אח כשר, ישראל שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל, ממזר שנשא בת ישראל ויש לו אח ממזר אסורות לאלו ולאלו. ושאר כל הנשים מותרות לבעליהן וליבמיהן. שניות מד"ס: שנייה לבעל ולא שנייה ליבם אסורה לבעל ומותרת ליבם, שנייה ליבם ולא שנייה לבעל אסורה ליבם ומותרת לבעל, שנייה לזה ולזה אסורה לזה ולזה, אין לה לא כתובה, ולא פירות, ולא מזונות ולא בלאות, והולד כשר, וכופין אותו להוציא. *אלמנה לכ"ג, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לנתין ולממזר יש להן כתובה: **גמ'** מאי איריא דתני נשא ליתני קידש, וכ"ת טעמא דנשא דהוה ליה עשה ולא תעשה אבל קידש אתי עשה ודוחה לא תעשה, והא כולה פירקין עשה ולא תעשה הוא ולא אתי עשה ודחי לא תעשה, משום דקבעי *למיתני סיפא כ"ג שנשא את האלמנה דוקא נשא דשוייה חללה אבל קידש שריא ליה, תנא נמי רישא נשא, ואדתני משום סיפא ליתני משום מציעתא כ"ג שקידש את האלמנה ויש לו אח כהן הדיוט, אלא משום בת בוקתא דקבעי למיתני חלל שנשא כשרה טעמא דנשא דשוייה חללה אבל קידש שריא ליה, משום הכי קתני נשא. מאי איריא דקתני אלמנה ליתני בתולה, וכי

לא קדושין בתמורה. לא מיבעיא תחלת הקדש דלא קדשי דאפי' בעל מום שקדם מומו להקדשו לא נחתא ליה קדושת הגוף כדאמר בבכורות בפ"ב (דף יד.) אלא אפילו אם המיר קודש בהן הני לא מקדשי דאילו בעל מום חיילא עליה קדושת הגוף ליאסר בגיזה ועבודה אף משיפדה דכתיב (ויקרא כז) טוב ברע אם במר ימירנו, אפילו הכי אהני לא חיילא, ואין מקדש לעשות תמורה אם הם קדושים והמיר חולין בהם אינן עושין תמורה והתם מותבינן במסכת תמורה וכי מאחר שאין קדושין היאך מקדישין, אי אתה מוצא אלא במקדיש בהמה ואח"כ נטרפה במקדיש ולד וילא דרך דופן אבל כלאים וטומטום ואנדרוגינוס שנפסלו משעת יצירתם אי אתה מוצא שיקדיש אלא בוולדות קדשים שהיתה אמן קדושה, ומה תקנתם ירעו ויסתאבו ויפדם ויאכלם והטרפה תקבר: **של** בית בוקיא. בקיאים וחריפים ואין מניחין תרנגול נכרי ביניהם:

כלאים. פסול להקרבה דכתיב (ויקרא כב) שור או כשב פרט לכלאים כי יולד פרט ליוצא דופן והני חמשה יליף ר' אליעזר מקראי בתמורה בפ' יש בקרבנות דלא חייל קדושה עליהן ואע"ג דשאר פסולי הקרבה כגון רובע ונרבע מוקצה ונעבד ואתנן ומחיר חיילא עלייהו קדושת הגוף וצריכין מום קבוע ליפדות עליו ולאחר פדיון אסורין בגיזה ועבודה הני לא חיילי עלייהו אלא קדושת דמים כדיקלא בעלמא ונפדין בלא מום ומותרין בגיזה ועבודה לאחר פדיונן:

הדרן עלך הערל

יש מותרות. כהן הדיוט שנשא את האלמנה. ה"ה לבתולה דנשאת נעשית אלמנה ואסורה לכ"ג אחיו ובגמרא פריך ליתני בתולה: **אח** כשר. כהן אסור לייבמה שנתחללה בביאת חלל כדילפינן מזונה כהן כי תהיה לאיש זר בפ' אלמנה (לעיל סח.) וחלל מותר בכשרה: **שקידש**. אבל כשנשא, נתחללה בביאתו ואסורה ליבמה הדיוט: **שנייה** לבעל ולא שנייה ליבם. אם אמו של בעל ולא של יבם כגון שהיה אחיו מן האב ולא מן האם: **ולא** פירות. אין משלם לה פירות נכסי מלוג שאכל משלה ואף על גב דקי"ל בכתובות (דף מז:) תקנו פרקונה תחת פירות נכסי מלוג שהוא אוכל כדתנן (שם דף נא.) לא כתב לה דאם תשתבאי אפרקינך חייב לפדותה שהוא תנאי ב"ד וזו אין חייב לפדותה דלא קרינן ביה "ואותבינך לאנתו" אפי' הכי לא ישלם לה פירות שאכל משלה כדמפרש בגמ' (לקמן דף פה.) תנאי כתובה ככתובה דמי וכי היכי דקנסוה רבנן דלא גביא מיניה כתובת נכסי צאן ברזל שהכניסה לו משלה בתורת כתובה קנסוה נמי דלא תגבה מיניה פירות שאכל בתנאי כתובה של פירקונה שהוא תנאי ב"ד שאין כתוב בשטר כתובה: **ולא** מזונות. לא מיבעיא היכא דיתבה תותיה דלא כייפינן ליה לזוגה דהא בעמוד והוצא קאי אלא אפילו אם הלך למדינת הים ולותה ואכלה לא משלם, ואע"ג דלכשרה דהא קי"ל (בכתובות דף קז.) כמ"ד הניח מעותיו על קרן הצבי דלא מילתא היא ולא דמי התם קתני (שם דף קז:) מי שהלך למדינת הים ועמד אחד ופרנס אשתו שלא הלוה לה כלום אלא בשביל בעלה פרנסה דהתם ממחן אבד מעותיו, היא לא לותה, הוא לא בקש הימנו, הלכך מלוה הוא דעבד, אבל היכא דהלוה לה בתורת הלואה הוא תובעה והיא תובעת את בעלה ומשלם כדאמר לקמן בגמרא ושמא תאלמן או תתגרש ותשלם משלה דתנן (ב"ק דף פז.) נתגרשה האשה נשתחרר העבד חייבין לשלם: **ולא** בלאות. אם עדיין יש לה בלאות ושחקים מן בגדים שהכניסה לו אינה נוטלתן כשיוצאה דקנסוה רבנן: **אלמנה** לכ"ג כו'. מפרש בגמרא טעמא: **גמ'** מאי איריא דתני נשא. אנשא (א) (אלמנה) קאי: ליתני קידש. דהא נמי מותרת לבעלה ואסורה ליבמה: דהוה ליה עשה. בתולה מעמיו יקח (ויקרא כא) ולא בעולה, ולא תעשה "אלמנה לא יקח" (שם) ואין עשה דיבום דוחה את לא תעשה ועשה אבל קידש כהן הדיוט בתולה אלמנה מן האירוסין ומת גם הוא באירוסין מייבם לה כ"ג דאתי עשה ודחי לא תעשה: **והא** כולה פירקין. עשה דיבום ולא תעשה דאיסור הוא דרמו אהדדי ולא אתי עשה דיבום ודחי ללאו דאיסור כגון ממזרת לישראל או ממזר לישראלית וכן חללה לכהן ומ"ט דהא נפקא לן בפ"ב (לעיל כ.) מועלתה יבמתו השערה: אבל קידש שריא ליה. ליבם הדיוט: ולאדתני משום סיפא לתני' ליתני קידש משום מציעתא דקתני כ"ג שקידש דלא מצי למיתני נשא: **ה"ג** אלא משום בת בוקתא. וכשמת נעשית אלמנה: **ליתני** בתולה. ליתני "חלל שנשא כשרה כו'": בלדה הסטיה כלומר משום בת בוקתא דפרקין נישואין

יש מותרות. פי' הר"ר יהודה בר' י"ט דכן דרך התנא לאחר שפי' הלכות המסכתא חוזר ושונה אותם בלשון קצר כדי שיהיו מסודרים בידך ושמורים בפה ובלב ועוד אמר ר"י דנקטינהו לכולהו משום בבא דאסורות לבעליהן ומותרות ליבמיהן דאע"ג דמכה בעל (דמית קמייבם) לא אסרי לה איבם אע"ג דאסורות לבעליהן: **מאי** איריא דתני נשא כו'. בשאר מקומות אין דרך הש"ס לדקדק בזה דבפרק ד' אחין (לעיל כו.) שונה בכמה מקומות נשואין שתי אחיות והכא דייק משום דבמציעתא קידש קתני: **והא** כוליה פירקין לא תעשה הוא. פי' בקונטרס כגון ממזרת לישראל וחללה לכהן ואין נראה דבחללה נמי איכא (ג) עשה דקדושים יהיו אלא אאיסור ממזרות קאי שמזכר בכמה בבות: **ולא** אתי עשה ודחי לא תעשה. אף על גב דלאו דאלמנה איננו שוה בכל וגרע טפי מ"מ מייתי ראיה כיון דגזרינן ביאה ראשונה אטו ביאה שנייה בלאו השוה בכל ה"ה דגזרינן אפי' שאינו שוה בכל: וכי

תוספות ישנים

לא קדושין בתמורה לא מיבעיא תחלת הקדש דלא קדשה אלא אפי' סוף הקדש כגון תמורה לא מתפסת בקדושת תמורה ...